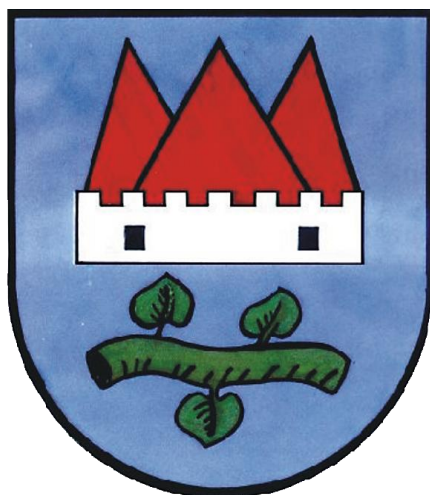

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Jeziorany za 2018 rok

Jeziorany, kwiecień 2019 r.

I. Wprowadzenie

1. Cel przygotowania analizy

Analizę gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Jeziorany wykonano w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Prezentowana analiza obejmuje 2018 rok i zawiera zagadnienia związane z:

- możliwościami przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- potrzebami inwestycyjnymi związanymi z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- kosztami poniesionymi w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- liczbą mieszkańców gminy,
- liczbą właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami,
- ilościami odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilościami zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zbieranych z terenu gminy.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi została przygotowana zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2018 poz. 1454 ze zm.).

3. Uchwały przyjęte przez Radę Miejską w Jezioranach

Rada Miejska w Jezioranach w 2018 r. nie podjęła żadnych uchwał dotyczących gospodarki odpadami:

II. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Jeziorany

W ramach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina Jeziorany realizowała zadanie własne związane z odbiorem odpadów komunalnych w ramach umowy zawartej w dniu 12 grudnia 2017 r. z wyłonioną w procedurze In-house własną firmą: Zakładem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Kolejowa 6, 11-320 Jeziorany, obowiązującej do dnia 31 grudnia 2020 r. Powyższa umowa obejmowała usługę odbioru i transportu odpadów komunalnych zmieszanych oraz segregowanych tj. papieru, szkła,

tworzywa sztuczne, opakowań wielomateriałowych i metalu oraz odpadów biodegradowalnych i popiołu, a także odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu AGD i RTV wytwarzanych w nieruchomościach zamieszkałych i niezamieszkałych. Już na początku funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. w 2013 r., Rada Miejska w Jezioranach podjęła uchwałę o objęciu systemem gospodarki odpadami zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe.

Natomiast zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Jeziorany Od 16 października 2015 r. realizowane jest w ZGOK Sp. z o.o. w Olsztynie, zgodnie z uchwałą nr IX/228/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 sierpnia 2015 r. nadającą instalacji ZGOK Olsztyn statut Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) dla Regionu Centralnego, w skład którego wchodzi Gmina Jeziorany.

Rada Miejska w Jezioranach uchwałą z dnia 22 czerwca 2016 r. ustaliła szczegółowy sposób i zakres świadczenia usługi odbioru odpadów komunalnych, na podstawie której odpady komunalne odbierane są z następującą częstotliwością:

a) zmieszane odpady komunalne i bioodpady, tj. odpady zielone, spożywcze i kuchenne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji:

- od właścicieli nieruchomości z obszaru miasta Jeziorany – 2 razy w tygodniu,

- od właścicieli nieruchomości z obszarów wiejskich gminy Jeziorany – 2 razy w miesiącu,

b) selektywnie zebrane odpady komunalne, tj. papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe oraz metale:

- od właścicieli nieruchomości z obszaru miasta Jeziorany – 2 razy w miesiącu,

- od właścicieli nieruchomości z obszarów wiejskich gminy Jeziorany – raz w miesiącu.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się w systemie workowym:

-worek żółty- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale;

-worek zielony- szkło;

-worek niebieski- papier;

-worek brązowy- bioodpady.

- Na terenie gminy Jeziorany nie funkcjonuje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Firma odbierająca odpady komunalne realizuje formę PSZOK-u objazdowego, tj. raz na kwartał dokonuje zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego u źródła poprzez tzw. wystawki. Natomiast odpady budowlane i rozbiórkowe w ilości nie większej niż 500 l na gospodarstwo, pochodzące z małych remontów, niewymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, odbierane są na zgłoszenie.

III. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Jeziorany:

1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 20 03 01

W 2018 r. z terenu gminy Jeziorany zebrano łącznie **1511,140 Mg** odpadów zmieszanych,

2. Odpady segregowane

W 2018 r. z terenu gminy Jeziorany zebrano łącznie **89,230 Mg** odpadów segregowanych, w tym :

- a) opakowania z papieru i tektury (15 01 01) - **9,930 Mg**
- b) opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02) – **1,120 Mg**
- c) opakowania ze szkła (15 01 07) - **34,380 Mg**
- d) tworzywa sztuczne (20 01 39) - **43,800 Mg**

3. Ilości pozostałych odpadów odebranych w 2018 r.:

- a) zużyte opony (16 01 03) - **4,660 Mg**
- b) urządzenia zawierające freony (20 01 23*) -**0,860 Mg**
- c) inne frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół) (ex20 01 99) - **10,000 Mg**
- d) odpady wielkogabarytowe (20 03 07) - **41,380 Mg**

IV. Osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych

W tabeli niżej przedstawione zostały wymagane oraz osiągnięte przez gminę Jeziorany poziomy ograniczania masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2018 r., poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali i tworzyw sztucznych i szkła oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Tab. Osiągnięte poziomy recyklingu oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w 2018 r.

Rodzaj odpadów	Wymagany poziom w 2018 r.	Osiągnięty poziom przez gminę Jeziorany w 2017 r.	Uwagi
Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	40%	3,49 %	Poziom osiągnięty,
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	30%	31,76%	Poziom osiągnięty,
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	50%	-	Nie dotyczy

Poziomy obliczono na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach otrzymanych od podmiotów odbierających odpady w 2018 r.

V. Dochody i koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami– dane na dzień 31.12.2018

Tab. Podsumowanie wpłat mieszkańców gm. Jeziorany za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz wydatków dotyczących gospodarki odpadami . Stan na 31.12.2018 r.

Rok	Wpłaty dokonane w roku	Wydatki poniesione w roku				Różnica pomiędzy wpłatami i wydatkami	
		Razem	W tym :				
			Faktury za odbiór i zagospodarowanie odpadów	Koszty administracji systemu	Wydatki na PSZOK	Inne	
2018 rok stan na 31.12. 2018r.	961 195,19 zł	1 103 218,42 zł	880 436,09 zł	110 535,72 zł	1 803,81 zł	110 442,80 zł	- 142 023,23 zł

W 2018 r. mieszkańcy gminy Jeziorany wpłacili na rzecz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kwotę **961 195,19 zł** a łączne wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi gminy Jeziorany wyniosły **1 103 218,42 zł**. Największe koszty generowały odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów do instalacji

RIPOK. Od 01 stycznia 2018 r. za przyjęcie i zagospodarowanie 1 Mg odpadów niesegregowanych (zmieszanych) gmina Jeziorany płaci ZGOK Sp. z o.o. w Olsztynie kwotę 300,0 zł netto (324,00 zł brutto), natomiast za przyjęcie i zagospodarowanie 1 Mg odpadów segregowanych (tj. papieru, tworzyw sztucznych i szkła) jedynie 1 zł netto (1,08 zł brutto).

VI. Bilans wydatków i dochodów gminy Jeziorany związany z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami– stan na dzień 31.12.2018

wpłaty mieszkańców na rzecz opłaty śmieciowej wydatki systemu gospodarki odpadami

961 195,19 zł > 1 103 218,42 zł

Wydatki związane z funkcjonowaniem gospodarki odpadami w gminie Jeziorany przewyższyły w roku 2018 wpłaty mieszkańców gminy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o kwotę 142 023,23 zł.

VII. Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi (stan na 31.12.2018)

Gmina Jeziorany w dniu 31.12.2018 r. liczyła 7 768 mieszkańców, w tym liczba mieszkańców miasta Jeziorany wynosiła 3 241 osób a liczba mieszkańców sołectw gminy Jeziorany 4 527 osób.

Według ewidencji deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych do Urzędu Miejskiego w Jezioranach ujętych zostało 5 421 mieszkańców gminy Jeziorany. Różnica między liczbą mieszkańców zameldowanych a ujętych do opłat wynika z faktu, iż wiele osób zameldowanych na terenie gminy Jeziorany wyjechało za pracą do innych miejscowości w Polsce lub za granicę, czy też uczyło się lub studiowało i zamieszkiwało w internatach, bursach, stancjach i domach studenckich poza terenem gminy. Należy podkreślić, że zameldowanie nie jest wyznacznikiem objęcia deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lecz samo pomieszkiwanie.

Ilość osób które zadeklarowały zbiórkę selektywną – 2 474 osób (775 deklaracji),

Ilość osób które zbierają odpady niesegregowane (zmieszane) – 2 947 osób (986 deklaracji).

VIII. Możliwości przetwarzania odpadów

W związku z tym, że na terenie gminy Jeziorany nie ma możliwości przetwarzania odpadów niesegregowanych i biodegradowalnych, dlatego też tego rodzaju odpady przekazane zostały, zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). Od 16 października 2015 r. gmina Jeziorany przekazuje ww. odpady do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie, gdzie

poddawane są procesowi biosuszenia w Segmencie Biologicznego Przerobu, celem wytworzenia paliwa z odpadów.

Odpady komunalne zbierane selektywnie z terenu gminy Jeziorany przekazane zostały również do ww. zakładu, gdzie poddane zostały procesowi odzysku, skąd następnie przekazane zostały recyklerom lub pośrednikom.

IX. Potrzeby inwestycyjne

Na początku 2017 r. opracowano projekt rozbudowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Kolejowej w Jezioranach i na chwilę obecną Gmina Jeziorany stara się o dofinansowanie projektu z RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Oprócz konieczności uruchomienia stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Jezioranach potrzebne są inne działania mające na celu usprawnienie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym przede wszystkim budowa na terenie miasta Jeziorany gniazd selektywnego zbierania odpadów komunalnych i wyposażenie ich w dodatkowy pojemnik na odpady biodegradowalne, aby wypełnić nowe rozporządzenie ministra środowiska. Potrzeba również działań w zakresie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców naszej gminy. Dzięki takim krokom możliwe będzie ograniczenie ilości odpadów powstających w gospodarstwie domowym jak również przyczyni się do zwiększenia segregacji odpadów w gminie i osiągnięcia poziomów recyklingu.

X. Podsumowanie i wnioski

Po przeprowadzeniu analizy systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Jeziorany nasuwają się następujące wnioski:

1. Systemem gospodarki odpadami w gminie Jeziorany zostały objęte zarówno nieruchomości zamieszkane jak i niezamieszkane, a od czerwca 2017 r. włączone są do niego domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjne. W ten sposób systemem gospodarki odpadami objęte są w gminie Jeziorany wszystkie istniejące na jej terenie nieruchomości.
2. Gmina w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę odbierała każdą ilość wytworzonych przez jej mieszkańców odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny, tj. szkła, papieru, tworzywa sztucznego i opakowań wielomateriałowych oraz metali i odpadów biodegradowalnych a także wyposażała nieruchomości w worki niezbędne do gromadzenia tychże odpadów.
3. Oprócz odbioru ww. rodzajów odpadów można było również oddać nieodpłatnie bezpośrednio z nieruchomości odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt RTV i AGD oraz gruz pochodzący z drobnych remontów.
4. W gminie Jeziorany brakuje wymaganego ustawowo Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, gdzie byłoby można oddać bezpłatnie odpady problemowe takie jak:
 - 1) przeterminowane leki i chemikalia,

- 2) zużyte baterie, akumulatory i świetlówki,
 - 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - 4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
 - 5) odpady budowlane i rozbiórkowe,
 - 6) zużyte opony,
 - 7) odpady zielone,
 - 8) popiół.
5. Gmina Jeziorany w 2018 r. osiągnęła wymagany ustawowo poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (31,76 %).
 6. Udało się ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania do 3,49 %.
 7. Na koniec 2018 r. według złożonych deklaracji 54,36 % mieszkańców gminy Jeziorany nie zadeklarowało segregacji odpadów, natomiast 45,64 % mieszkańców objęta została systemem selektywnej zbiórki odpadów.
 8. W celu spełnienia wymogów w zakresie redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania niezbędnym jest zagospodarowania odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.
 9. Zwiększeniu powinna ulec także liczba mieszkańców deklarujących segregację odpadów jak i nacisk na prawidłowe segregowanie odpadów u źródła, co wpłynie korzystnie na osiągnięcie poziomów recyklingu i przyczyni się do wypełnienia ustawowych obowiązków nałożonych na gminę odnośnie odpadów.
 10. Od 16 października 2015 r. cały strumień odpadów z terenu gminy Jeziorany kierowany jest do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie.
 11. Priorytetową kwestią jest uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwie domowym oraz konieczności ich sortowania w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.